

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย ได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

F แทน ค่า F - test

df แทน ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

MS แทน ค่าเฉลี่ยยกของบวกกำลังสองของคะแนน

SS แทน ค่าผลรวมยกกำลังสอง

Sig แทน นัยสำคัญทางสถิติการวิจัยครั้งนี้ใช้ระดับ .05

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมข้อมูลสำเร็จรูป ดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดโรงเรียนผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2.3 เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ระหว่างสถานภาพและขนาดโรงเรียน เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวน ใช้ค่า F -test เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบด้วยการเปรียบเทียบรายคู่ (Multiple Comparisons) ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe') (สุรวาท ทองบุ, 2550 : 130) โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์สำเร็จรูปนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2.4 การศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดมาแจกแจงความถี่ แล้วจัดกลุ่มความสำคัญ หาค่าร้อยละ และวิเคราะห์โดยการอ่านสรุปเนื้อหา นำเสนอในรูปแบบของการพรรณนาวิเคราะห์

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ และขนาด โรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม สถานภาพ และ ขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำแนกตามสถานภาพ						รวม	
	ผู้บริหารสถานศึกษา		ผู้แทนครูในคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน		ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		จำนวน(คน)	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ		
ขนาดเล็ก	23	17.42	23	17.42	23	17.42	69	52.27
ขนาดกลาง	15	11.36	15	11.36	15	11.36	45	34.09
ขนาดใหญ่	6	4.55	6	4.55	6	4.55	18	13.64
รวม	44	33.33	44	33.33	44	33.33	132	100

จากตารางที่ 2 พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 132 คน เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์สามารถนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้ 132 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 จำแนกตามสถานภาพและ ขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 52.27 จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 23 คน คิดเป็นร้อยละ 17.42 ผู้แทนครูในคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 17.42 และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 17.42 โรงเรียนขนาดกลาง มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 34.09 จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11.36 ผู้แทนครูในคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11.36 และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 11.36 โรงเรียนขนาดใหญ่มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 18 คน คิดเป็น ร้อยละ 13.64 จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55 ผู้แทนครูในคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55 และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55

ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปรากฏรายละเอียดตาม ตารางที่ 3 ถึง 16 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	สถานภาพ											
	ผู้บริหารสถานศึกษา			ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. หลักนิติธรรม	4.00	0.28	มาก	3.67	0.50	มาก	3.14	0.70	ปานกลาง	3.60	0.63	มาก
2. หลักคุณธรรม	4.56	0.36	มากที่สุด	4.03	0.59	มาก	3.87	0.48	มาก	4.16	0.56	มาก
3. หลักความโปร่งใส	4.11	0.26	มาก	3.31	0.28	ปานกลาง	2.90	0.33	ปานกลาง	3.44	0.58	ปานกลาง
4. หลักการมีส่วนร่วม	3.84	0.20	มาก	3.04	0.34	ปานกลาง	2.90	0.33	ปานกลาง	3.22	0.56	ปานกลาง
5. หลักความรับผิดชอบ	4.19	0.30	มาก	3.61	0.36	มาก	3.63	0.26	มาก	3.81	0.41	มาก
6. หลักความคุ้มค่า	4.36	0.32	มาก	3.51	0.49	มาก	3.50	0.43	มาก	3.79	0.58	มาก
รวม	4.18	0.22	มาก	3.55	0.36	มาก	3.31	0.36	ปานกลาง	3.68	0.49	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 โดยรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ด้าน และ
 มากที่สุด 1 ด้าน ($3.84 \leq \bar{X} \leq 4.56$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ หลักคุณธรรมอยู่ในระดับ
 มากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) หลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.36$) หลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับ
 มาก ($\bar{X} = 4.19$) หลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.11$) หลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และ
 หลักการมีส่วนร่วมด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.84$) เป็นอันดับสุดท้าย

ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงานตาม
 หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 โดยรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน และอยู่
 ในระดับมาก 4 ด้าน ($3.04 \leq \bar{X} \leq 4.03$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ หลักคุณธรรมอยู่ในระดับ
 มาก ($\bar{X} = 4.03$) หลักนิติธรรม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.67$) หลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับ มาก
 ($\bar{X} = 3.61$) หลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) หลักความโปร่งใส อยู่ในระดับ ปานกลาง
 ($\bar{X} = 3.31$) และหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$) เป็นอันดับสุดท้าย

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงานตาม
 หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 โดยรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง 3 ด้านอยู่
 ในระดับมาก 3 ด้านและ ($2.79 \leq \bar{X} \leq 3.87$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ หลักคุณธรรมอยู่ใน
 ระดับ มาก ($\bar{X} = 3.87$) หลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.63$) หลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับ
 มาก ($\bar{X} = 3.50$) หลักนิติธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) หลักความโปร่งใส อยู่ในระดับ ปาน
 กลาง ($\bar{X} = 2.90$) และหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$) เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌิมศึกษา เขต 21 หลักนิติธรรม จรรยาบรรณตามสภาพ

	สถานภาพ						รวม					
	ผู้บริหารสถานศึกษา		ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		\bar{X}	S.D.	แปลผล			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล				\bar{X}	S.D.	
1. การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล และปฏิบัติตามกฎหมาย กฏ ระเบียบ ข้อบังคับของราชการ	4.27	0.49	มาก	4.09	0.42	มาก	3.40	1.08	ปานกลาง	3.92	0.81	มาก
2. การวางแผนปฏิบัติงานมีความชัดเจน และมีการกำกับติดตามการดำเนินการตามแผนอย่างใกล้ชิด	4.22	0.41	มาก	3.95	0.71	มาก	3.34	1.01	ปานกลาง	3.84	0.84	มาก
3. การกำหนดภารกิจและหน้าที่แต่ละตำแหน่งในสถานศึกษามีความชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร	4.50	0.73	มาก	3.65	0.77	มาก	3.36	0.94	ปานกลาง	3.84	0.94	มาก

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	สถานภาพ											
	ผู้บริหารสถานศึกษา			ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีเกณฑ์ประเมินผลงานที่ชัดเจนรวมทั้งแจ้งผลการปฏิบัติงานให้บุคลากรทราบทุกครั้ง	3.36	0.53	แปลผล มาก	3.36	0.56	ปานกลาง	2.63	0.57	ปานกลาง	3.21	0.72	ปานกลาง
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับและแจ้งคำสั่งในการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคน	4.68	0.51	มากที่สุด	3.72	0.84	มาก	3.36	0.99	ปานกลาง	3.92	0.97	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษารวมทั้งการบริหารงานอื่นของสถานศึกษา	3.63	0.83	มาก	3.49	0.62	ปานกลาง	2.65	0.71	ปานกลาง	3.23	0.83	ปานกลาง

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	สถานภาพ										รวม		
	ผู้บริหารสถานศึกษา			ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
9. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ข้าราชการครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษา	2.77	0.47	ปานกลาง	3.04	0.77	ปานกลาง	2.59	0.65	ปานกลาง	2.80	0.67	ปานกลาง	
รวม	4.00	0.28	มาก	3.67	0.50	มาก	3.14	0.70	ปานกลาง	3.60	0.63	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 หลักนิติธรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง
 1 ด้าน อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน และอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ($2.77 \leq \bar{X} \leq 4.68$) เรียงลำดับจากสูงไป
 หาดำ 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับและแจ้งคำสั่ง
 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคน ($\bar{X} = 4.68$) การกำหนดภารกิจและหน้าที่แต่ละตำแหน่ง
 ในสถานศึกษามีความชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 4.50$) การปฏิบัติงานในสถานศึกษายึดและ
 ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับของราชการ ($\bar{X} = 4.27$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหาร
 สถานศึกษาส่งเสริมให้ข้าราชการ ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมใน
 การกำหนดระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.77$)

ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงานตาม
 หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 หลักนิติธรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง
 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก 6 ด้าน ($3.04 \leq \bar{X} \leq 4.09$) เรียงลำดับจากสูงไปหาดำ 3 อันดับแรก ได้ดังนี้
 การปฏิบัติงานในสถานศึกษายึดและปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับของราชการ
 ($\bar{X} = 4.09$) ผู้บริหารสถานศึกษามีมาตรการ การรักษาระเบียบวินัยและการดำเนินการทางวินัย
 รวมทั้งมีความชัดเจนในการดำเนินงานตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ
 ($\bar{X} = 4.04$) การวางแผนการปฏิบัติงานมีความชัดเจนและมีการกำกับติดตามการดำเนินการตาม
 แผนอย่างใกล้ชิด ($\bar{X} = 3.95$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ข้าราชการครู
 นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบและข้อบังคับของ
 สถานศึกษา ($\bar{X} = 3.04$)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงานตาม
 หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 หลักนิติธรรม โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ
 ปานกลาง 8 ด้าน ($2.59 \leq \bar{X} \leq 3.50$) เรียงลำดับจากสูงไปหาดำ 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ผู้บริหาร
 สถานศึกษามีมาตรการ การรักษาระเบียบวินัยและการดำเนินการทางวินัย รวมทั้งมีความชัดเจน
 ในการดำเนินงานตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ ($\bar{X} = 3.50$) ผู้บริหาร
 สถานศึกษามีการปรับปรุงกฎระเบียบ แนวปฏิบัติราชการและกระบวนการทำงานของสถานศึกษา
 ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย ($\bar{X} = 3.43$) การปฏิบัติงานในสถานศึกษายึดและปฏิบัติ

ตามกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับของราชการ ($\bar{X} = 3.40$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหาร
สถานศึกษา ส่งเสริมให้ข้าราชการ ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วม
ในการกำหนดระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.59$)



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา มัชฌิมศึกษา เขต 21 หลักคุณธรรม จำแนกตามสถานภาพ

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	สถานภาพ											
	ผู้บริหารสถานศึกษา			ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในความถูกต้อง เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม	4.63	0.48	มากที่สุด	3.84	0.74	มาก	3.72	0.78	มาก	4.06	0.79	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ไม่แสวงหาผลประโยชน์หรือทำให้ราชการเสียหาย	4.77	0.42	มากที่สุด	4.18	0.62	มาก	3.79	0.66	มาก	4.25	0.41	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาลงโทษหรือว่ากล่าวตักเตือน ผู้ได้บังคับบัญชาเมื่อพบการกระทำผิดวินัย ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม	4.52	0.59	มากที่สุด	3.84	0.86	มาก	3.81	0.72	มาก	4.06	0.79	มาก

	สถานภาพ										รวม	
	ผู้บริหารสถานศึกษา			ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน					
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล												
4. ผู้บริหารสถานศึกษายก่อง เติบโต เกียรติคุณและบุคลากร ในสถานศึกษา ที่มีผลงานดีเด่นหรือมีการสร้างคุณ งามความดี เป็นที่ปรากฏ	4.38	0.57	มาก	4.06	0.72	มาก	3.88	0.75	มาก	4.11	0.71	มาก
5. สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน และจัดกิจกรรมให้นักเรียนมี คุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่ พึงประสงค์ ตามที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรสถานศึกษาและมาตรฐาน การศึกษา	4.59	0.49	มากที่สุด	4.20	0.73	มาก	4.11	0.53	มาก	4.30	0.62	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมชาติของผู้บริหาร สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 หลักคุณธรรม โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก
 2 ด้าน และอยู่ในระดับมากที่สุด 6 ด้าน ($4.31 \leq \bar{X} \leq 4.77$) เรียงลำดับจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรกได้
 ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ไม่แสวงหาผลประโยชน์หรือทำให้
 ราชการเสียหาย และสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา ยึดหลักคุณธรรมและมี
 จรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.77$) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นใน
 ความถูกต้อง เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม ($\bar{X} = 4.63$) สถานศึกษา
 ส่งเสริม สนับสนุน และจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์
 ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.59$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
 คือผู้บริหาร สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ศึกษาดูงาน อบรม
 สัมมนา เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.31$)

ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงานตาม
 หลักธรรมชาติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 หลักคุณธรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 8 ด้าน
 ($3.84 \leq \bar{X} \leq 4.20$) เรียงลำดับจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรกได้ดังนี้ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริม
 สนับสนุน และจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามที่
 กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.20$) ผู้บริหารสถานศึกษา
 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ไม่แสวงหาผลประโยชน์หรือทำให้ราชการเสียหาย ($\bar{X} = 4.18$)
 ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา ยึดหลักคุณธรรมและมีจรรยาบรรณ
 ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.15$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่น
 ในความถูกต้อง เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม และผู้บริหาร
 สถานศึกษาลงโทษหรือว่ากล่าวตักเตือน ผู้ได้บังคับบัญชาเมื่อพบการกระทำความผิดวินัย ด้วยความ
 เสมอภาคและเป็นธรรม ($\bar{X} = 3.84$)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงานตาม
 หลักธรรมชาติของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 หลักคุณธรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 8 ด้าน
 ($3.65 \leq \bar{X} \leq 4.15$) เรียงลำดับจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรกได้ดังนี้ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้
 บุคลากรในสถานศึกษา ยึดหลักคุณธรรมและมีจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.15$)

ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน และจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม
 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา
 ($\bar{X} = 4.11$) ผู้บริหาร สถานศึกษายกย่อง เชิดชูเกียรติครูและบุคลากรในสถานศึกษาที่มีผลงาน
 ดีเด่นหรือมีการสร้างคุณงามความดี เป็นที่ปรากฏ ($\bar{X} = 3.88$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหาร
 สถานศึกษาอุทิศตนและเสียสละในการปฏิบัติงานรวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของผู้ได้บังคับบัญชา
 ในการทำงาน ($\bar{X} = 3.65$)



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา มัชฌิมศึกษา เขต 21 หลักความโปร่งใส จำแนกตามสถานภาพ

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	สถานภาพ										รวม	
	ผู้บริหารสถานศึกษา			ผู้แทนครูในคณะกรรมการ การสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน					
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การวางแผนการปฏิบัติงานของ สถานศึกษา และจัดวางระบบการ ตรวจสอบภายในสถานศึกษาชัดเจน และทุกฝ่ายตรวจสอบได้	4.15	0.47	มาก	3.34	0.47	ปานกลาง	2.77	0.52	ปานกลาง	3.42	0.75	ปานกลาง
2. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง มี ส่วนร่วมในการประเมินผลการ ปฏิบัติงานของสถานศึกษา	3.27	0.72	ปานกลาง	3.34	0.52	ปานกลาง	3.06	0.78	ปานกลาง	3.22	0.69	ปานกลาง

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	สถานภาพ														
	ผู้บริหารสถานศึกษา				ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน				ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน				รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล		\bar{X}	S.D.	แปลผล		\bar{X}	S.D.	แปลผล				
3. การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาเป็นไปตามแผนที่กำหนด อย่างเป็นระบบและมีคามโปร่งใส	4.02	0.54	มาก		3.38	0.53	ปานกลาง		2.97	0.66	ปานกลาง		3.46	0.72	ปานกลาง
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ หรือกำกับ ดูแล ควบคุมการจัดซื้อ จัดจ้าง การตรวจสอบพัสดุ ประจําปีและการจําหน่ายพัสดุถูกต้องตามระเบียบ	4.54	0.50	มากที่สุด		3.81	0.72	มาก		3.45	1.04	ปานกลาง		3.39	0.90	มาก
5. การประเมินผลการบริหารงานของสถานศึกษามีการเก็บรวบรวมข้อมูล อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง สามารถตรวจสอบได้	4.38	0.49	มาก		3.36	0.65	ปานกลาง		2.47	0.50	ปานกลาง		3.40	0.95	มาก

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	สถานภาพ											
	ผู้บริหารสถานศึกษา			ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ ควบคุม ให้มีการจัดทำบัญชีและทะเบียนเกี่ยวกับ การเงินทุกประเภทให้เป็นปัจจุบันและ ถูกต้องตามระเบียบ	4.29	0.59	มาก	3.09	0.36	ปานกลาง	2.43	0.50	ปานกลาง	3.27	0.91	ปานกลาง
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำรายงาน ผลการประเมินตนเองและเสนอผลการ ประเมินเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ	4.36	0.53	มาก	3.36	0.78	ปานกลาง	3.36	0.94	ปานกลาง	3.69	0.89	มาก
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีการพิจารณาความ ดีความชอบตามผลการปฏิบัติงานตาม หลักเกณฑ์ที่กำหนดและมีควมโปร่งใส	3.88	0.61	มาก	2.79	0.46	ปานกลาง	2.70	0.55	ปานกลาง	3.12	0.76	ปานกลาง
รวม	4.11	0.26	มาก	3.31	0.28	ปานกลาง	2.90	0.33	ปานกลาง	3.4	0.58	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมชาติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 หลักความโปร่งใส โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ
 ปานกลาง 1 ด้าน อยู่ในระดับมาก 6 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ($3.27 \leq \bar{X} \leq 4.54$) เรียงลำดับจาก
 สูงไปหาค่า 3 อันดับแรกได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ หรือกำกับ ดูแล
 ควบคุม การจัดซื้อ จัดจ้าง การตรวจสอบพัสดุประจำปีและการจำหน่ายพัสดุถูกต้องตามระเบียบ
 ($\bar{X} = 4.54$) การประเมินผลการบริหารงาน ของสถานศึกษามีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ
 ต่อเนื่อง สามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.38$) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลการประเมิน
 ตนเองและเสนอผลการประเมินเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ($\bar{X} = 4.36$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
 คือสถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน คณะครู นักเรียน
 ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.27$)

ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงาน
 ตามหลักธรรมชาติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 เขต 21 หลักความโปร่งใส โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ใน
 ระดับปานกลาง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ($2.79 \leq \bar{X} \leq 3.81$) เรียงลำดับจากสูงไปหาค่า 3 อันดับ
 แรกได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ หรือกำกับ ดูแล ควบคุม การจัดซื้อ จัด
 จ้าง การตรวจสอบพัสดุประจำปีและการจำหน่ายพัสดุถูกต้องตามระเบียบ ($\bar{X} = 3.81$) การบริหาร
 งบประมาณของสถานศึกษาเป็นไปตามแผนที่กำหนดอย่างเป็นระบบและมีความ โปร่งใส
 ($\bar{X} = 3.38$) การประเมินผลการบริหารงาน ของสถานศึกษามีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ
 ต่อเนื่อง สามารถตรวจสอบได้ และสถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลการประเมิน ($\bar{X} = 3.36$)
 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษามีการพิจารณาความดีความชอบตามผลการปฏิบัติงานตาม
 หลักเกณฑ์ที่กำหนดและมีความ โปร่งใส ($\bar{X} = 2.79$)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงานตาม
 หลักธรรมชาติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 หลักความโปร่งใส โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ
 ปานกลาง 8 ด้าน ($2.43 \leq \bar{X} \leq 3.45$) เรียงลำดับจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรกได้ดังนี้ ผู้บริหาร
 สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ หรือกำกับ ดูแล ควบคุม การจัดซื้อ จัดจ้าง การตรวจสอบ
 พัสดุประจำปีและการจำหน่ายพัสดุถูกต้องตามระเบียบ ($\bar{X} = 3.45$) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำ

รายงานผลการประเมินตนเองและเสนอผลการประเมินเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
($\bar{X} = 3.36$) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน
คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา
($\bar{X} = 3.06$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ ควบคุม ให้มีการจัดทำบัญชี
และทะเบียนเกี่ยวกับการเงินทุกประเภทให้เป็นปัจจุบันและถูกต้องตามระเบียบ ($\bar{X} = 2.47$)



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัชฌิมศึกษา เขต 21 หลักความมีส่วนร่วม จำแนกตามสถานภาพ

	สถานภาพ										รวม	
	ผู้บริหารสถานศึกษา			ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน					
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล 1.ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจในการวางแผนและกำหนด นโยบายต่างๆของสถานศึกษา 2.ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับฝ่ายมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	4.15	0.47	แปลผล มาก	3.22	0.98	ปานกลาง	3.31	1.02	ปานกลาง	3.56	0.95	แปลผล มาก
การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	4.11	0.53	มาก	3.06	0.82	ปานกลาง	2.75	0.86	ปานกลาง	3.31	0.92	ปานกลาง
	สถานภาพ									รวม		

	ผู้บริหารสถานศึกษา			ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			ผลการ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการบริหารงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบที่เกี่ยวข้อง	3.72	0.54	มาก	3.15	0.56	ปานกลาง	2.36	0.48	ปานกลาง	3.08	0.77	ปานกลาง
4. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนในรูปแบบของการทำงานเป็นทีมและบริหารงานในรูปแบบของ คณะกรรมการ	3.88	0.61	มาก	3.20	0.73	ปานกลาง	3.00	0.74	ปานกลาง	3.36	0.79	ปานกลาง

	สถานภาพ										รวม	
	ผู้บริหารสถานศึกษา			ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล			\bar{X}
การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล												
5. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ ทุกฝ่ายในชุมชนมีส่วนร่วมในการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.04	0.52	ปานกลาง	2.97	0.50	ปานกลาง	2.27	0.45	ปานกลาง	2.91	0.51	ปานกลาง
6. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ ชุมชนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือ เสนอแนะในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา	4.15	0.60	มาก	2.61	0.53	ปานกลาง	2.59	0.49	ปานกลาง	3.12	0.91	ปานกลาง
รวม	3.84	0.22	มาก	3.04	0.34	ปานกลาง	2.79	0.41	ปานกลาง	3.22	0.56	ปานกลาง

ตารางที่ 7 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมชาติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 หลักความมีส่วนร่วม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ
 ปานกลาง 1 ด้าน อยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ($3.04 \leq \bar{X} \leq 4.15$) เรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับ 3 อันดับแรกได้
 ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
 และตัดสินใจในการวางแผนและกำหนด นโยบายต่างๆของสถานศึกษาและสถานศึกษาเปิดโอกาส
 ให้ชุมชนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา
 ($\bar{X} = 4.15$) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ
 ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.11$)
 สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนในรูปแบบของการทำงานเป็นทีมและบริหารงานในรูปแบบของ
 คณะกรรมการ ($\bar{X} = 3.88$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษาเปิด โอกาสให้ทุกฝ่ายในชุมชน
 มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.04$)

ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงาน
 ตามหลักธรรมชาติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต
 21 หลักความมีส่วนร่วม โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ใน
 ระดับปานกลาง 6 ด้าน ($2.61 \leq \bar{X} \leq 3.22$) เรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับ 3 อันดับแรกได้ดังนี้ ผู้บริหาร
 สถานศึกษาเปิด โอกาสให้ ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจใน
 การวางแผนและกำหนด นโยบายต่าง ๆ ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.22$) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม
 สนับสนุนในรูปแบบของการทำงานเป็นทีมและบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการ ($\bar{X} = 3.20$)
 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมใน
 การบริหารงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.15$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ย
 ต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษาเปิด โอกาสให้ชุมชนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะในการดำเนิน
 กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.61$)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมชาติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 หลักความมีส่วนร่วม โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ใน
 ระดับปานกลาง 6 ด้าน ($2.36 \leq \bar{X} \leq 3.31$) เรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับ 3 อันดับแรกได้ดังนี้ ผู้บริหาร
 สถานศึกษาเปิด โอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจใน
 การวางแผนและกำหนด นโยบายต่างๆของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.31$) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม

สนับสนุนในรูปแบบของการทำงานเป็นทีมและบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการ ($\bar{X} = 3.00$) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.75$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามบทบาทหน้าที่ ($\bar{X} = 2.36$)



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา มัชฌิมศึกษา เขต 21 หลักความรับผิดชอบ จำแนกตามสถานภาพ

	สถานภาพ						รวม					
	ผู้บริหารสถานศึกษา		ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน							
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.				
1.การจัดองค์กรและโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน และการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา	4.04	0.74	มาก	3.50	0.59	ปานกลาง	2.72	0.49	ปานกลาง	3.42	0.82	ปานกลาง
2.ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมกำกับ ติดตาม การดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี	4.15	0.64	มาก	2.86	0.46	ปานกลาง	2.72	0.54	ปานกลาง	3.25	0.85	ปานกลาง

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	สถานภาพ						รวม				
	ผู้บริหารสถานศึกษา		ผู้อำนวยการในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		\bar{X}	S.D.			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล			\bar{X}	S.D.	
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมกำกับ ดูแลและบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จสอดคล้องตามเป้าหมายของสถานศึกษา	4.27	0.49	มาก	3.86	0.76	มาก	4.29	0.63	4.14	0.66	มาก
4. การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปตามปฏิทินและทันเวลาที่กำหนด	4.20	0.50	มาก	3.43	0.87	ปานกลาง	3.54	0.84	3.72	0.82	ปานกลาง
5. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษามีความสอดคล้องกับนโยบายเป้าหมายของเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน	4.22	0.56	มาก	3.65	0.60	มาก	3.81	0.65	3.90	0.65	มาก

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	สถานภาพ										รวม		
	ผู้บริหารสถานศึกษา			ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
6. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุน ใ้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร สภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น	4.38	0.57	แปลผล มาก	4.11	0.61	แปลผล มาก	4.29	0.55	แปลผล มาก	4.26	0.59	แปลผล มาก	
7. ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายตามกรอบบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ	4.09	0.52	แปลผล มาก	3.86	0.66	แปลผล มาก	4.04	0.56	แปลผล มาก	4.00	0.57	แปลผล มาก	
รวม	4.19	0.30	แปลผล มาก	3.61	0.36	แปลผล มาก	3.63	0.26	แปลผล มาก	3.81	0.41	แปลผล มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมชาติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 หลักความรับผิดชอบโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก
 7 ด้าน ($4.04 \leq \bar{X} \leq 4.38$) เรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับ 3 อันดับแรกได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา
 ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสภาพแวดล้อมและความ
 ต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.38$) ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุม กำกับ ครูและบุคลากรให้
 สามารถปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จสอดคล้องตามเป้าหมายขอสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.27$) การจัดทำ
 แผนปฏิบัติการประจำปี ของสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมายของเขตพื้นที่
 การศึกษาและความต้องการของชุมชน ($\bar{X} = 4.22$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดการจัดองค์กรและ
 โครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน และการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ ในแต่ละหน้าที่ของ
 บุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.04$)

ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงาน
 ตามหลักธรรมชาติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 เขต 21 หลักความรับผิดชอบโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ใน
 ระดับปานกลาง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ($2.86 \leq \bar{X} \leq 4.11$) เรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับ 3 อันดับ
 แรกได้ดังนี้ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้อง
 กับหลักสูตรสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.11$) ผู้บริหารสถานศึกษา
 มีการควบคุม กำกับ ครูและบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จสอดคล้องตามเป้าหมาย
 ของสถานศึกษาและสถานศึกษาปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายตามกรอบบริหารงานอย่างมี
 ประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.86$) การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับ
 นโยบาย เป้าหมายของเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน ($\bar{X} = 3.65$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ย
 ต่ำ ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุม กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตาม
 แผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 2.86$)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมชาติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 หลักความรับผิดชอบโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปาน
 กลาง 2 ด้าน อยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ($2.72 \leq \bar{X} \leq 4.29$) เรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับ 3 อันดับแรกได้ ดังนี้
 ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุม กำกับ ครูและบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ
 สอดคล้องตามเป้าหมายขอสถานศึกษา และ สถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.29$)
ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายตามกรอบบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} =$
4.04) การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของสถานศึกษามีความสอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย
ของเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน ($\bar{X} = 3.81$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การจัดองค์กร
และโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน และการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ ในแต่ละหน้าที่
ของบุคลากรในสถานศึกษาและสถานศึกษามีการควบคุม กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของ
สถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 2.72$)



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 หลักความคุ้มค่า จำแนกตามสถานภาพ

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	สถานภาพ						รวม					
	ผู้บริหารสถานศึกษา		ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		\bar{X}	S.D.				
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล			\bar{X}	S.D.		
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้สั้นหรือมีขั้นตอนที่น้อยลง	4.04	0.48	แปลผล มาก	3.15	0.83	ปานกลาง	3.22	0.96	ปานกลาง	3.47	0.87	แปลผล ปานกลาง
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน โครงการของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาและเกิดประโยชน์สูงสุด	4.34	0.56	แปลผล มาก	3.18	0.84	ปานกลาง	3.15	1.01	ปานกลาง	3.56	0.99	แปลผล มาก

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	สถานภาพ						รวม					
	ผู้บริหารสถานศึกษา		ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน							
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล		\bar{X}	S.D.	แปลผล		
5. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรจัดทำ หรือผลิตสื่อ นวัตกรรมในการจัดการ เรียนรู้ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ใน สถานศึกษาหรือชุมชน	4.40	0.49	มาก	4.09	0.67	มาก	4.13	0.63	มาก	4.21	0.61	มาก
6. ผู้บริหาร.สถานศึกษามีการดูแล รักษา และการปรับปรุงซ่อมแซม ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ อย่าง สม่าเสมอ	4.38	0.61	มาก	3.18	0.92	ปานกลาง	3.15	1.05	ปานกลาง	3.57	1.04	มาก

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	สถานภาพ											
	ผู้บริหารสถานศึกษา			ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
7. ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอน	4.61	0.49	แปลผล มากที่สุด	4.02	0.62	แปลผล มาก	4.15	0.56	แปลผล มาก	4.26	0.61	แปลผล มาก
รวม	4.36	0.32	มาก	3.51	0.49	มาก	3.50	0.43	มาก	3.79	0.58	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมชาติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 หลักความคุ้มค่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก
 6 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ($4.04 \leq \bar{X} \leq 4.61$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรกได้ดังนี้
 ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประ โยชน์สูงสุดต่อ
 การเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.61$) ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดมาตรการ การใช้ทรัพยากรของ
 สถานศึกษา อย่างประหยัด คุ้มค่าและเกิดประ โยชน์สูงสุดและสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้ครู
 และบุคลากรจัดหาหรือผลิตสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานศึกษา
 หรือชุมชน ($\bar{X} = 4.40$) ผู้บริหารสถานศึกษามีการดูแลรักษา และการปรับปรุงซ่อมแซม ครุภัณฑ์
 อาคารสถานที่ อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.38$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดผู้บริหารสถานศึกษามีการลด
 ขั้นตอนการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ให้สั้นหรือมีขั้นตอนที่น้อยลง ($\bar{X} = 4.04$)

ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อการการบริหาร
 งานตามหลักธรรมชาติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 เขต 21 หลักความคุ้มค่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ
 ปานกลาง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ($3.15 \leq \bar{X} \leq 4.09$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรกได้
 ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรจัดหาหรือผลิตสื่อวัตกรรมการ
 จัดการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานศึกษาหรือชุมชน ($\bar{X} = 4.09$) ผู้บริหารสถานศึกษาได้
 ใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประ โยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอน
 ($\bar{X} = 4.02$) ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดมาตรการ การใช้ทรัพยากรของสถานศึกษา อย่างประหยัด
 คุ้มค่าและเกิดประ โยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 3.61$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษามีการลด
 ขั้นตอนการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ให้สั้นหรือมีขั้นตอนที่น้อยลง ($\bar{X} = 3.15$)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น มีความคิดเห็นต่อการการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมชาติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
 หลักความคุ้มค่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง
 5 ด้านอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ($3.15 \leq \bar{X} \leq 4.15$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรกได้ดังนี้
 ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประ โยชน์สูงสุดต่อ
 การเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.15$) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรจัดหา
 หรือผลิตสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานศึกษา หรือชุมชน
 ($\bar{X} = 4.13$) ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดมาตรการ การใช้ทรัพยากรของสถานศึกษา อย่างประหยัด

ค้ำค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด และผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุม กำกับ ติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนและ บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความค้ำค่าและเกิดประโยชน์ ($\bar{X} = 3.34$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษามีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ให้สั้นหรือมีขั้นตอนที่น้อยลง ($\bar{X} = 3.22$)



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

การปฏิบัติงาน ตามหลักธรรมาภิบาล	ขนาดโรงเรียน											
	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่			รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. หลักนิติธรรม	3.24	0.62	ปานกลาง	3.89	0.33	มาก	4.26	0.27	มาก	3.60	0.63	มาก
2. หลักคุณธรรม	3.98	0.60	มาก	4.32	0.44	มาก	4.41	0.50	มาก	4.16	0.56	มาก
3. หลักความโปร่งใส	3.30	0.64	ปานกลาง	3.56	0.43	มาก	3.67	0.53	มาก	3.44	0.58	ปานกลาง
4. หลักการมีส่วนร่วม	3.04	0.63	ปานกลาง	3.36	0.42	ปานกลาง	3.56	0.26	มาก	3.22	0.56	ปานกลาง
5. หลักความรับผิดชอบ	3.77	0.41	มาก	3.83	0.39	มาก	3.92	0.43	มาก	3.81	0.41	มาก
6. หลักความคุ้มค่า	3.58	0.61	มาก	3.95	0.41	มาก	4.19	0.44	มาก	3.79	0.58	มาก
รวม	3.49	0.53	ปานกลาง	3.84	0.32	มาก	4.02	0.35	มาก	3.68	0.49	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่าสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวม จำแนกตามขนาดโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษา และประธาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมทุกด้านพบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) ขนาดกลางอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) โรงเรียนขนาดเล็กอยู่ในระดับปาน กลาง ($\bar{X} = 3.49$) เมื่อพิจารณารายด้าน ปรากฏว่ามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันระดับมาก 4 ข้อ ระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้หลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.16$) หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.81$) หลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.79$) หลักนิติธรรม ($\bar{X} = 3.60$) หลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.44$) และหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.22$) เป็นอันดับสุดท้าย

พิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนขนาดเล็ก มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน ระดับมาก 3 ข้อ ระดับปานกลาง 3 ข้อ เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ ได้ดังนี้ หลักคุณธรรม ($\bar{X} = 3.98$) หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.77$) หลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.58$) หลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.30$) หลักนิติธรรม ($\bar{X} = 3.24$) และ หลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.04$) เป็นอันดับสุดท้าย

โรงเรียนขนาดกลาง มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน ระดับมาก 5 ข้อ ระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ ได้ดังนี้ หลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.32$) หลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.95$) หลักนิติธรรม ($\bar{X} = 3.89$) หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.83$) หลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.56$) และ หลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.36$) เป็นอันดับสุดท้าย

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ ได้ดังนี้ หลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.41$) หลักนิติธรรม ($\bar{X} = 4.41$) หลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.19$) หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.92$) หลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.67$) และ หลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.56$) เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 หลักนิติธรรม กำแนกตามขนาดโรงเรียน

	ขนาดโรงเรียน															
	ขนาดเล็ก					ขนาดกลาง					ขนาดใหญ่					
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล																
1. การปฏิบัติงานในสถานศึกษา ยึดและปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับของราชการ	3.53	0.85	มาก	4.24	0.43	มาก	4.61	0.60	มาก	3.92	0.81	แปลผล	3.92	0.81	มาก	
2. การวางแผนปฏิบัติงานมีความชัดเจน แล มีการกำกับติดตามการดำเนินการตามแผน อย่างใกล้ชิด	3.40	0.86	ปานกลาง	4.31	0.46	มาก	4.33	0.59	มาก	3.84	0.84	มาก	3.84	0.84	มาก	
3. การกำหนดภารกิจและหน้าที่แต่ละตำแหน่ง ในสถานศึกษามีความชัดเจนและเป็นลายลักษณ์ อักษร	3.46	1.03	ปานกลาง	4.13	0.62	มาก	4.55	0.51	มากที่สุด	3.84	0.94	มาก	3.84	0.94	มาก	
4. สถานศึกษามีแผนงบประมาณที่ชัดเจน รวมทั้งแจ้งผลการปฏิบัติงานให้บุคลากรทราบ ทุกครั้ง	3.01	0.73	ปานกลาง	3.37	0.68	ปานกลาง	3.55	0.51	มาก	3.21	0.72	ปานกลาง	3.21	0.72	ปานกลาง	

	ขนาดโรงเรียน													
	ขนาดเล็ก				ขนาดกลาง				ขนาดใหญ่				รวม	
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล		
การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล														
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดระเบียบข้อบังคับและแจ้งคำสั่งในการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคน	3.50	1.03	ปานกลาง	4.26	0.65	มาก	4.66	0.59	มากที่สุด	3.92	0.97	มาก		
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษารวมทั้งการบริหารงานอื่นของสถานศึกษา	2.82	0.54	ปานกลาง	3.53	0.94	มาก	4.05	0.53	มาก	3.23	0.83	ปานกลาง		
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับปรุง กฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติราชการ และกระบวนการการทำงาน ของสถานศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย	3.40	0.81	ปานกลาง	4.13	0.66	มาก	4.50	0.61	มาก	3.80	0.85	มาก		

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมภิบาล	ขนาดโรงเรียน										รวม	
	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่					
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีมาตรการ การรักษาระเบียบวินัยและการดำเนินการทางวินัย รวมทั้งมีความชัดเจนในการดำเนินงานตาม กฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ	3.52	0.75	มาก	4.20	0.66	มาก	4.55	0.51	มากที่สุด	3.89	0.80	มาก
9. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ข้าราชการ ครู นักรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนพื้นฐานมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบ และข้อบังคับของสถานศึกษา	2.55	0.50	ปานกลาง	2.88	0.71	ปานกลาง	3.55	0.51	มาก	2.80	0.67	ปานกลาง
รวม	3.24	0.62	ปานกลาง	3.89	0.33	มาก	4.26	0.27	มาก	3.60	0.63	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล หลักนิติธรรมโดยรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก ($2.80 \leq \bar{X} \leq 3.92$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ การปฏิบัติงานในสถานศึกษา ยึดและปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับของราชการ และผู้บริหาร.สถานศึกษามีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับและแจ้งคำสั่งในการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคน ($\bar{X} = 3.92$) ผู้บริหารสถานศึกษามีมาตรการ การรักษา ระเบียบวินัย และการดำเนินการทางวินัย รวมทั้งมีความชัดเจนในการดำเนินงานตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ ($\bar{X} = 3.89$) การวางแผนปฏิบัติงานมีความชัดเจน และมีการกำกับติดตามการดำเนินการตามแผนอย่างใกล้ชิดและการกำหนดภารกิจและหน้าที่แต่ละตำแหน่งในสถานศึกษามีความชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 3.84$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ข้าราชการครู นักเรียนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการกำหนด ระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.80$)

พิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนขนาดเล็ก หลักนิติธรรมโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($2.55 \leq \bar{X} \leq 3.53$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ การปฏิบัติงานในสถานศึกษา ยึดและปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของราชการ ($\bar{X} = 3.53$) ผู้บริหารสถานศึกษามีมาตรการ การรักษาระเบียบวินัยและการดำเนินการทางวินัยรวมทั้งมีความชัดเจนในการดำเนินงานตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ ($\bar{X} = 3.52$) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับและแจ้งคำสั่งในการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคน ($\bar{X} = 3.50$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ข้าราชการครู นักเรียนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการกำหนด ระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.55$)

โรงเรียนขนาดกลาง หลักนิติธรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($2.88 \leq \bar{X} \leq 4.31$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ การวางแผนการปฏิบัติงานมีความชัดเจน และมีการกำกับติดตามการดำเนินการตามแผนอย่างใกล้ชิด ($\bar{X} = 4.31$) ผู้บริหาร สถานศึกษามีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับและแจ้งคำสั่งในการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคน ($\bar{X} = 4.26$) การปฏิบัติงานในสถานศึกษา ยึดและปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับของราชการ ($\bar{X} = 4.24$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริมให้ข้าราชการครู นักเรียนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วม ในการกำหนดระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.88$)

โรงเรียนขนาดใหญ่ หลักนิติธรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณา รายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($3.55 \leq \bar{X} \leq 4.66$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับและแจ้งคำสั่งในการปฏิบัติงานของ บุคลากรทุกคน ($\bar{X} = 4.66$) การปฏิบัติงานในสถานศึกษา ยึดและปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับของราชการ ($\bar{X} = 4.61$) การกำหนดภารกิจและหน้าที่แต่ละตำแหน่งในสถานศึกษามี ความชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร และผู้บริหารสถานศึกษามีมาตรการ การรักษา ระเบียบวินัย และการดำเนินการทางวินัย รวมทั้งมีความชัดเจนในการดำเนินงานตามกฎหมายและระเบียบแบบ แผนของทางราชการ ($\bar{X} = 4.55$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ข้าราชการ ครู นักเรียนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบและข้อบังคับ ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.55$)



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 หลักคุณธรรม จำแนกตามขนาดโรงเรียน

	ขนาดโรงเรียน													
	ขนาดเล็ก				ขนาดกลาง				ขนาดใหญ่				รวม	
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	S.D.	แปลผล
การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล														
1. ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในความถูกต้อง เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม	3.84	0.81	มาก	4.46	0.57	มาก	4.11	0.90	มาก	4.06	0.79	มาก		
2. ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ไม่แสวงหาผลประโยชน์หรือทำให้ราชการเสียหาย	4.13	0.74	มาก	4.28	0.62	มาก	4.61	0.60	มากที่สุด	4.25	0.41	มาก		
3. ผู้บริหารสถานศึกษาลงโทษหรือว่ากล่าวตักเตือน ผู้ได้บังคับบัญชาเมื่อพบการกระทำความผิดวินัย ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม	3.86	0.92	มาก	4.22	0.55	มาก	4.38	0.60	มาก	4.06	0.79	มาก		

	ขนาดโรงเรียน													
	ขนาดเล็ก				ขนาดกลาง				ขนาดใหญ่				รวม	
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	S.D.	แปลผล
การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล														
4. ผู้บริหารสถานศึกษาขย่อง เชิดชูเกียรติคุณ และบุคลากรในสถานศึกษาที่มีผลงานดีเด่น หรือมีการสร้างคุณงามความดี เป็นที่ปรากฏ	3.85	0.75	มาก	4.42	0.49	มาก	4.33	0.68	มาก	4.11	0.71	มาก		
5. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน และจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา	4.20	0.65	มาก	4.40	0.57	มาก	4.44	0.61	มาก	4.30	0.62	มาก		
6. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา ยึดหลักคุณธรรมและมีจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน	4.27	0.70	มาก	4.42	0.69	มาก	4.55	0.61	มากที่สุด	4.36	0.69	มาก		

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	ขนาดโรงเรียน										รวม	
	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่			รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล			\bar{X}
7. ผู้บริหารสถานศึกษาดูทิศตนและเสียสละในการปฏิบัติงานรวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของผู้ได้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน	3.79	0.79	มาก	4.35	0.64	มาก	4.50	0.61	มาก	4.08	0.78	มาก
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ศึกษาดูงาน อบรมสัมมนา เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.91	0.63	มาก	4.08	0.46	มาก	4.38	0.60	มาก	4.03	0.59	มาก
รวม	3.98	0.60	มาก	4.32	0.44	มาก	4.26	0.50	มาก	4.16	0.56	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 21 มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล หลักคุณธรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก ($4.03 \leq \bar{X} \leq 4.36$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรกได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษายึดหลักคุณธรรมและมีจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.36$) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนและจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.30$) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ไม่แสวงหาผลประโยชน์หรือทำให้ราชการเสียหาย ($\bar{X} = 4.25$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ศึกษาดูงาน อบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.03$)

พิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนขนาดเล็ก หลักคุณธรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($3.79 \leq \bar{X} \leq 4.27$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษายึดหลักคุณธรรมและมีจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.27$) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนและจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.20$) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ไม่แสวงหาผลประโยชน์หรือทำให้ราชการเสียหาย ($\bar{X} = 4.13$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา อุทิศตนและเสียสละในการปฏิบัติงานรวมทั้งเฝ้าระวังความผิดเห็นของผู้ได้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.79$)

โรงเรียนขนาดกลาง หลักคุณธรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($4.08 \leq \bar{X} \leq 4.46$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในความถูกต้อง เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม ($\bar{X} = 4.46$) ผู้บริหาร สถานศึกษายกย่อง เชิดชูเกียรติครูและบุคลากรในสถานศึกษาที่มีผลงานดีเด่นหรือมีการสร้างคุณงามความดี เป็นที่ปรากฏ และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา ยึดหลักคุณธรรมและมีจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.42$) ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน และจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.40$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุน

ให้นักลากรในสถานศึกษาได้ศึกษาดูงาน อบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
($\bar{X} = 4.08$)

โรงเรียนขนาดใหญ่ หลักคุณธรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($4.11 \leq \bar{X} \leq 4.61$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ไม่แสวงหาผลประโยชน์หรือทำใ้ราชการเสียหาย ($\bar{X} = 4.61$) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้นักลากรในสถานศึกษายึดหลักคุณธรรมและมีจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.55$) ผู้บริหารสถานศึกษาอุทิศตนและเสียสละในการปฏิบัติงานรวมทั้งฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.50$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในความถูกต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักลากรในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม ($\bar{X} = 4.11$)



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	ขนาดโรงเรียน												รวม		
	ขนาดเล็ก				ขนาดกลาง				ขนาดใหญ่				\bar{X}	S.D.	แปลผล
	\bar{X}	S.D.	แปลผล		\bar{X}	S.D.	แปลผล		\bar{X}	S.D.	แปลผล				
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ หรือกำกับ ดูแล ควบคุมการจัดซื้อ จัดจ้าง การตรวจสอบพัสดุ ประจักษ์ และการจำหน่ายพัสดุถูกต้องตามระเบียบ	3.59	0.94	มาก	4.20	0.69	มาก		3.61	0.60	มาก		3.93	0.90	มาก	
5. การประเมินผลการบริหารงาน ของสถานศึกษามีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง สามารถตรวจสอบได้	3.31	0.93	ปานกลาง	3.35	0.90	ปานกลาง		3.88	1.07	มาก		3.40	0.95	มาก	

	ขนาดโรงเรียน													
	ขนาดเล็ก				ขนาดกลาง				ขนาดใหญ่				รวม	
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	S.D.	แปลผล
การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล														
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ ควบคุม ให้มีการจัดทำบัญชีและทะเบียนเกี่ยวกับการเงินทุกประเภทให้เป็นปัจจุบันและถูกต้องตามระเบียบ	3.28	0.89	ปานกลาง	3.31	0.94	ปานกลาง	3.11	0.96	ปานกลาง	3.27	0.91	ปานกลาง		
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองและเสนอผลการประเมินเผยแพร่ให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทราบ	3.28	0.90	ปานกลาง	3.97	0.58	มาก	4.55	0.61	มากที่สุด	3.69	0.89	มาก		
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีการพิจารณาความดีความชอบตามผลการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดและมีความโปร่งใส	2.97	0.64	ปานกลาง	3.33	0.87	ปานกลาง	3.22	0.80	ปานกลาง	3.12	0.76	ปานกลาง		
รวม	3.30	0.64	ปานกลาง	3.56	0.43	มาก	3.67	0.53	มาก	3.44	0.58	ปานกลาง		

จากตารางที่ 13 พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล หลักความโปร่งใส โดยรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.44$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ($3.12 \leq \bar{X} \leq 3.93$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรกได้ดังนี้ผู้บริหาร สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ หรือกำกับ ดูแล ควบคุม การจัดซื้อ จัดจ้าง การตรวจสอบพัสดุประจำปีและการจำหน่ายพัสดุถูกต้องตามระเบียบทราบ ($\bar{X} = 3.93$) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองและเสนอผลการประเมินเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ($\bar{X} = 3.69$) การบริหารงานงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นไปตามแผนที่กำหนดอย่างเป็นระบบและมีความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.46$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษามีการพิจารณาความดีความชอบตามผลการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดและมีความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.12$)

พิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนขนาดเล็ก หลักความโปร่งใสโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($2.97 \leq \bar{X} \leq 3.59$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ การวางแผนการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและจัดวางระบบการตรวจสอบภายในสถานศึกษาชัดเจนและทุกฝ่ายตรวจสอบได้ และ สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ หรือกำกับ ดูแล ควบคุม การจัดซื้อ จัดจ้าง การตรวจสอบพัสดุประจำปีและการจำหน่ายพัสดุถูกต้องตามระเบียบ ($\bar{X} = 3.59$) การประเมินผลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษามี การเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง สามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 3.31$) ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำกับ ควบคุม ให้มีการจัดทำบัญชีและทะเบียนเกี่ยวกับการเงินทุกประเภทให้เป็นปัจจุบันและถูกต้องตามระเบียบ และสถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองและเสนอผลการประเมินเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ($\bar{X} = 3.28$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารสถานศึกษามีการพิจารณาความดีความชอบตามผลการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดและมีความโปร่งใส ($\bar{X} = 2.97$)

โรงเรียนขนาดกลาง หลักความโปร่งใสโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($3.24 \leq \bar{X} \leq 4.20$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ผู้บริหาร สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ หรือกำกับดูแลควบคุม การจัดซื้อ จัดจ้าง การตรวจสอบพัสดุประจำปีและการจำหน่ายพัสดุถูกต้องตามระเบียบ ($\bar{X} = 4.20$) ผู้บริหาร สถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองและเสนอผลการประเมินเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ($\bar{X} = 3.97$) การบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาเป็นไปตามแผนที่กำหนดอย่างเป็นระบบและมีความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.86$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือผู้บริหารสถานศึกษา

เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.24$)

โรงเรียนขนาดใหญ่ หลักความโปร่งใสโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณา รายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($3.11 \leq \bar{X} \leq 4.61$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรกได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ หรือกำกับดูแลควบคุม การจัดซื้อ จัดจ้าง การตรวจสอบพัสดุประจำปีและการจำหน่ายพัสดุถูกต้องตามระเบียบ และการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาเป็นไปตามแผนที่กำหนดอย่างเป็นระบบและมีความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.61$)

ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองและเสนอผลการประเมินเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ($\bar{X} = 4.55$) การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษามีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 3.88$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ ควบคุม ให้มีการจัดทำบัญชีและทะเบียนเกี่ยวกับการเงินทุกประเภทให้เป็นปัจจุบันและถูกต้องตามระเบียบ ($\bar{X} = 3.11$)

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 หลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามขนาดโรงเรียน

	ขนาดโรงเรียน											
	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่			รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล												
1.ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจในการวางแผนและกำหนดนโยบายต่างๆของสถานศึกษา	3.01	0.89	ปานกลาง	4.15	0.60	มาก	4.22	0.54	มาก	3.56	0.95	มาก
2.ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนิเทศกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	3.04	0.89	ปานกลาง	3.33	0.79	ปานกลาง	4.27	0.66	มาก	3.31	0.92	ปานกลาง
3.ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการบริหารงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบที่เกี่ยวข้อง	2.94	0.74	ปานกลาง	3.28	0.81	ปานกลาง	3.11	0.67	ปานกลาง	3.08	0.77	ปานกลาง

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	ขนาดโรงเรียน										รวม			
	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่							
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล		
4. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนในรูปแบบของการทำงานเป็นทีมและบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการ	3.31	0.74	ปานกลาง	3.51	0.78	มาก	3.88	0.67	มาก	3.36	0.79	ปานกลาง		
5. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.01	0.55	ปานกลาง	2.88	0.38	ปานกลาง	2.61	0.50	ปานกลาง	2.91	0.51	ปานกลาง		
6. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา	3.14	0.95	ปานกลาง	3.02	0.81	ปานกลาง	3.27	1.01	ปานกลาง	3.12	0.91	ปานกลาง		
รวม	3.04	0.63	ปานกลาง	3.36	0.42	ปานกลาง	3.56	0.26	มาก	3.22	0.56	ปานกลาง		

จากตารางที่ 14 พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล หลักการมีส่วนร่วมโดยรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ($2.91 \leq \bar{X} \leq 3.56$) เรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับที่ 3 อันดับแรกได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู และบุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจในการวางแผน กำหนด นโยบายต่าง ๆ ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.56$) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนในรูปแบบของการทำงานเป็นทีม และบริหารงานในรูปของคณะกรรมการ ($\bar{X} = 3.36$) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.31$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.91$)

พิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนขนาดเล็ก หลักการมีส่วนร่วมโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($2.94 \leq \bar{X} \leq 3.31$) เรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับที่ 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนในรูปแบบของการทำงานเป็นทีม และบริหารงานในรูปของคณะกรรมการ ($\bar{X} = 3.31$) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.14$) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.04$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 2.94$)

โรงเรียนขนาดกลาง หลักการมีส่วนร่วมโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($2.88 \leq \bar{X} \leq 4.15$) เรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับที่ 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ผู้บริหาร สถานศึกษาเปิด โอกาสให้ครู และบุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจในการวางแผน กำหนด นโยบายต่างๆของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.15$) ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนในรูปแบบของการทำงานเป็นทีมและบริหารงานในรูปของคณะกรรมการ ($\bar{X} = 3.51$) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.33$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิด โอกาสให้ทุกฝ่ายในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.88$)

โรงเรียนขนาดใหญ่ หลักการมีส่วนร่วมโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณา รายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($2.61 \leq \bar{X} \leq 4.27$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.27$) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู และบุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและ ตัดสินใจในการวางแผน กำหนด นโยบายต่างๆของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.22$) ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนในรูปแบบของการทำงานเป็นทีมและบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการ ($\bar{X} = 3.88$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือผู้บริหารสถานศึกษาเปิด โอกาสให้ทุกฝ่ายในชุมชนมีส่วนร่วม ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.61$)



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 21 หลักความรับผิดชอบ จำนวนตามขนาดโรงเรียน

	ขนาดโรงเรียน										รวม	
	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่					
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล												
1. การจัดการและโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน และการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ ในแต่ละหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา	3.59	0.71	มาก	3.44	0.91	ปานกลาง	2.72	0.57	ปานกลาง	3.42	0.82	ปานกลาง
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมกำกับ ติดตาม การดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี	3.34	0.72	ปานกลาง	3.13	0.96	ปานกลาง	3.16	0.98	ปานกลาง	3.25	0.85	ปานกลาง
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมกำกับ ควบคุมดูแลการให้สามารถปฏิบัติงานบรรลุสำเร็จสอดคล้องตามเป้าหมายของสถานศึกษา	4.01	0.71	มาก	4.17	0.53	มาก	4.85	0.61	มากที่สุด	4.14	0.66	มาก

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	ขนาดโรงเรียน													
	ขนาดเล็ก				ขนาดกลาง				ขนาดใหญ่				รวม	
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	S.D.	แปลผล
4.การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปตามปฏิทินและทันเวลาที่กำหนด	3.28	0.80	ปานกลาง	4.11	0.48	มาก	4.44	0.61	มาก	3.72	0.82	ปานกลาง		
5.การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษามีความสอดคล้องกับนโยบายเป้าหมายของเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน	3.92	0.67	มาก	3.91	0.51	มาก	3.77	0.87	มาก	3.90	0.65	มาก		
6.ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น	4.27	0.61	มาก	4.20	0.54	มาก	4.38	0.60	มาก	4.26	0.59	มาก		
7.ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายตามกรอบบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ	3.97	0.59	มาก	3.88	0.48	มาก	4.38	0.60	มาก	4.00	0.57	มาก		
รวม	3.77	0.41	มาก	3.83	0.39	มาก	3.92	0.43	มาก	3.81	0.41	มาก		

จากตารางที่ 15 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล หลักความรับผิดชอบโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก ($3.25 \leq \bar{X} \leq 4.26$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมเรียนเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.26$) สถานศึกษามีการควบคุมกำกับครูและบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จสอดคล้องตามเป้าหมายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.14$) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายตามกรอบบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.00$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุม กำกับติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 3.25$)

พิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนขนาดเล็ก หลักความรับผิดชอบโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($3.28 \leq \bar{X} \leq 4.27$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมเรียนเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.27$) ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมกำกับครูและบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จสอดคล้องตามเป้าหมายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.01$) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายตามกรอบบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.97$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นไปตามปฏิทินและทันเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 3.28$)

โรงเรียนขนาดกลาง หลักความรับผิดชอบโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($3.13 \leq \bar{X} \leq 4.20$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมเรียนเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.20$) ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมกำกับครูและบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จสอดคล้องตามเป้าหมายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.17$) การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นไปตามปฏิทินและทันเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 4.11$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุม กำกับติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 3.13$)

โรงเรียนขนาดใหญ่ หลักความรับผิดชอบโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($2.72 \leq \bar{X} \leq 4.85$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุม กำกับ ครูและบุคลากรให้สามารถ

ปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จสอดคล้องตามเป้าหมายของสถานศึกษาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.85$)
การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นไปตามปฏิทินและทันเวลาที่
กำหนด ($\bar{X} = 4.44$) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายตามกรอบบริหารงานอย่างมี
ประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.38$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดองค์กรและโครงสร้างการบริหารงาน
ที่ชัดเจนและการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา
($\bar{X} = 2.72$)



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 สังกัดความคุ้มครองค่า จำแนกตามขนาดโรงเรียน

	ขนาดโรงเรียน											
	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่			รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล												
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการลดขั้นตอน การปฏิบัติงานในสถานศึกษา ให้สั้น หรือมีขั้นตอนที่น้อยลง	3.10	0.87	ปานกลาง	3.77	0.70	มาก	4.16	0.51	มาก	3.47	0.87	ปานกลาง
2. ผู้บริหาร.สถานศึกษามีการจัดทำ แผนงาน โครงการของสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนา คุณภาพของสถานศึกษา	3.13	1.05	ปานกลาง	3.91	0.63	มาก	4.33	0.59	มาก	3.56	0.99	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดมาตรการ การใช้ทรัพยากรของสถานศึกษา อย่าง ประหยัด คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด	4.11	0.71	มาก	3.57	1.01	มาก	3.05	0.93	ปานกลาง	3.78	0.93	มาก

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	ขนาดโรงเรียน											
	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่			รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุม กำกับ ติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนและ บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์	4.17	0.64	มาก	4.20	0.58	มาก	4.38	0.60	มาก	4.21	0.61	แปลผลมาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษาดังเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรจัดทำหรือผลิตสื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานศึกษาหรือชุมชน	3.05	1.64	ปานกลาง	4.00	0.67	มาก	4.50	0.70	มาก	3.57	1.04	แปลผลมาก

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	ขนาดโรงเรียน											
	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่			รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดูแลรักษาและการปรับปรุงซ่อมแซม ครูภัณฑ์ อาคารสถานที่ อย่างสม่ำเสมอ	3.05	1.64	ปานกลาง	4.00	0.67	มาก	4.50	0.70	มาก	3.57	1.04	มาก
7. ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือที่มีอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอน	4.33	0.63	มาก	4.06	0.53	มาก	4.50	0.61	มาก	4.26	0.61	มาก
รวม	3.58	0.61	มาก	3.95	0.41	มาก	4.19	0.44	มาก	3.79	0.58	มาก

จากตารางที่ 16 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล หลักความคุ้มค่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($3.47 \leq \bar{X} \leq 4.26$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรกได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.26$) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรจัดหาหรือผลิตสื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานศึกษาหรือชุมชน ($\bar{X} = 4.21$) ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดมาตรการ การใช้ทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างประหยัด คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 3.78$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดผู้บริหารสถานศึกษามีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้สั้นหรือมีขั้นตอนที่น้อยลง ($\bar{X} = 3.47$)

พิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนขนาดเล็ก หลักความคุ้มค่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($3.05 \leq \bar{X} \leq 4.33$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรกได้ดังนี้ผู้บริหาร สถานศึกษาได้ใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.33$) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรจัดหาหรือผลิตสื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานศึกษาหรือชุมชน ($\bar{X} = 4.17$) ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดมาตรการ การใช้ทรัพยากรของสถานศึกษา อย่างประหยัด คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 4.11$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดูแลรักษาและการปรับปรุงซ่อมแซม ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.05$)

โรงเรียนขนาดกลาง หลักความคุ้มค่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($3.57 \leq \bar{X} \leq 4.20$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรกได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรจัดหาหรือผลิตสื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานศึกษาหรือชุมชน ($\bar{X} = 4.20$) ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุม กำกับ ติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนและบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ ($\bar{X} = 4.17$) ผู้บริหาร สถานศึกษาได้ใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.06$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือผู้บริหารสถานศึกษากำหนดมาตรการ การใช้ทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างประหยัด คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 3.57$)

โรงเรียนขนาดใหญ่ หลักความคุ้มค่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($3.05 \leq \bar{X} \leq 4.50$) เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรกได้ดังนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดูแลรักษาและการปรับปรุงซ่อมแซม ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่

อย่างสม่ำเสมอ และสถานศึกษาได้ใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.50$) ผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุม กำกับ ติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนและบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ ($\bar{X} = 4.44$) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรจัดหาหรือผลิตสื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานศึกษาหรือชุมชน ($\bar{X} = 4.38$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือผู้บริหารสถานศึกษากำหนดมาตรการ การใช้ทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างประหยัด คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 3.05$)



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามสถานภาพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	17.88	2	8.94	84.40	.000
ภายในกลุ่ม	13.66	129	.10		
รวม	31.55	131			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ผู้บริหาร สถานศึกษา				ผู้แทนครูใน คณะกรรมการ สถานศึกษา				ประธาน คณะกรรมการ สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน			
	\bar{X}				\bar{X}				\bar{X}			
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	4.18	-			3.55	.6338*			3.31	.8722*		
2. ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษา	3.55	-			-				-			
3. ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.31	-			-				-			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษา และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกขนาดโรงเรียน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	5.74	2	2.87	14.35	.000*
ภายในกลุ่ม	25.80	129	.20		
รวม	31.55	131			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 19 พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกขนาดโรงเรียน

โรงเรียน		โรงเรียนขนาดเล็ก	โรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนขนาดใหญ่
	\bar{X}	3.49	3.84	4.02
โรงเรียนขนาดเล็ก	3.49	-	-.3486 *	-.5333*
โรงเรียนขนาดกลาง	3.84	-	-	-.1847
โรงเรียนขนาดใหญ่	4.02	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 แตกต่าง จาก โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21

จากการศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้ตอบแบบสอบถามในแบบสอบถามตอนที่ 3 ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ จัดกลุ่มความสำคัญปรากฏผลสรุปได้ตามตารางที่ 21 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 21 แสดงข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ข้อเสนอแนะ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา	ความถี่ (คน)
หลักนิติธรรม	
1. การปฏิบัติงานในสถานศึกษาควรยึดและปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับของราชการ	30
2. การกำหนดภารกิจและหน้าที่แต่ละตำแหน่งให้มีความชัดเจน	28
3. สถานศึกษาควรจัดทำเอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับพระราชบัญญัติ, ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้บุคลากรตระหนักและได้รับความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น	23
4. ผู้บริหารควรใช้กฎระเบียบด้วยความเท่าเทียมไม่เลือกปฏิบัติ	20
หลักคุณธรรม	
1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดมั่นในความถูกต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในสถานศึกษา	30
2. ควรมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบที่ชัดเจนเป็นธรรมแก่โรงเรียนเพื่อถือปฏิบัติ	22
3. ควรส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาให้คุณธรรม จรรยาบรรณในการปฏิบัติตน	21

ข้อเสนอแนะ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา	ความถี่ (คน)
หลักความโปร่งใส	
1. ควรมีการวางแผนการปฏิบัติงานและจัดระบบการตรวจสอบภายในสถานศึกษาให้ชัดเจนและทุกฝ่ายตรวจสอบได้	32
2. มีการกระตุ้น ส่งเสริมให้บุคลากรมีความโปร่งใสในการทำงาน	30
3. การดำเนินงานเกี่ยวกับงบประมาณควรแจ้งให้บุคลากรทราบทุกครั้ง	28
4. การดำเนินงานค่านงบประมาณควรมีการจัดทำให้อุ้กค้องตามระเบียบ	15
หลักการมีส่วนร่วม	
1. ควรส่งเสริมสนับสนุนให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้	52
2. ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา	40
3. ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน	30
4. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการทำงานเป็นทีม	12
หลักความรับผิดชอบ	
1. ควรมีการจัดองค์กรและโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร	12
2. บุคลากรในสถานศึกษาควรตระหนักในการปฏิบัติงานหน้าที่ความรับผิดชอบ	10
3. มีการกำกับติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ	7
หลักความคุ้มค่า	
1. ควรมีการควบคุม กำกับติดตามการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์	20
2. การมอบหมายงานต้องให้เหมาะสมตามความสามารถของแต่ละบุคคล	18
3. มีการกำหนดมาตรการ การใช้ทรัพยากรอย่างชัดเจน	15
4. ควรมีการประเมินการใช้ทรัพยากร	13
รวม	508

จากตารางที่ 21 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษา และ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารงานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยเรียงลำดับความถี่ จากมากไปหาน้อย คือ หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความคุ้มค่า หลักความรับผิดชอบ

ระยะที่ 2 ศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

ศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 โดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษา และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน จำนวน 3 แห่ง จำแนกเป็น สถานศึกษาขนาดเล็ก 1 แห่ง สถานศึกษานขนาดกลาง 1 แห่ง และ สถานศึกษานขนาดใหญ่ 1 แห่ง

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครูใน คณะกรรมการสถานศึกษา และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) (สุรวาท ทองบุ, 2550 : 74)

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน
- 1.2 ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 3 คน
- 1.3 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง รวมทั้งเทปบันทึกเสียง ประเด็น คำถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางในการจัดสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหาที่กำหนด

3.2 สร้างประเด็นคำถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่เหมาะสม

3.3 นำประเด็นคำถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะ

3.4 ปรับปรุงแก้ไขประเด็นคำถามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ

3.5 เลือกประเด็นคำถามที่เหมาะสมเพื่อดำเนินการสัมภาษณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วผู้วิจัยได้ทำการถอดเทปและสรุปตามประเด็นการสัมภาษณ์

5. ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้ประสานงานกับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษา และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 การสัมภาษณ์กระทำในช่วงระยะเวลาระหว่างวันที่ 21 กรกฎาคม 2554 ถึง วันที่ 29 กรกฎาคม 2554 ดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนหินโงมพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย สัมภาษณ์ในวันที่ 21 - 22 กรกฎาคม 2554

โรงเรียนขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนปากสวยพิทยาคม อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย สัมภาษณ์ในวันที่ 29 กรกฎาคม 2554

โรงเรียนขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนหนองคายวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย สัมภาษณ์ในวันที่ 28 กรกฎาคม 2554

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ดังนี้

6.1 หลักนิติธรรม

“... การปฏิบัติงานในสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องยึดถืออย่างเคร่งครัดในกฎระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ...”

(สมนึก กำแพงศิริชัช. 2554 : สัมภาษณ์)

“... ผู้บริหารต้องศึกษากฎระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาให้เกิดความเข้าใจชัดเจน ถูกต้องเพื่อแนะนำแนวทางการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง...”

(นายแก้ว วีระสาร. 2554 : สัมภาษณ์)

“... ผู้บริหารควรจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในด้านกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เช่น พระราชบัญญัติการศึกษา กฎกระทรวง ระเบียบกระทรวงมาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพเพื่อให้บุคลากรตระหนักและได้รับความรู้ มีความเข้าใจยิ่งขึ้น...”

(นายชานินทร์ อยู่ศิริ. 2554 : สัมภาษณ์)

“... การมอบหมายงานตามสายงานที่รับผิดชอบจะต้องมีคำสั่งสายงานให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรบุคลากรทุกคนรับทราบ ...”

(นายมงคล ศรีภาแลว. 2554 : สัมภาษณ์)

“...สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ข้าราชการครู นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษา...”

(นายสงบ วงศ์คำหาญ. 2554 : สัมภาษณ์)

“... การบริหารงานหลักนิติธรรมนั้นควรคู่กับหลักคุณธรรมตลอดเวลา...”

(นางทองคำ ผงอ้วน. 2554 : สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า การบริหารงานตามหลักนิติธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องยึดถืออย่างเคร่งครัดในกฎระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ศึกษากฎระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาให้เกิดความเข้าใจชัดเจน ถูกต้องเพื่อแนะนำแนวทางการปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในด้านกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เช่น พระราชบัญญัติการศึกษา กฎกระทรวง ระเบียบกระทรวง มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพเพื่อให้บุคลากรตระหนักและได้รับความรู้ มีความเข้าใจยิ่งขึ้น ควรให้บุคลากร

ได้มีโอกาส อบรม ประชุม งานที่ตนเองปฏิบัติเพื่อให้มีความถูกต้องตามระเบียบ กฎ ข้อบังคับ แนวปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอการมอบหมายงานตามสายงานที่รับผิดชอบจะต้องมีคำสั่งสายงานให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรบุคลากรทุกคนรับทราบ

6.2 หลักคุณธรรม

“... ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดมั่นในความถูกต้อง เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในสถานศึกษา ยึดหลักกัลยาณมิตร ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และจะต้องทำเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้เกิดความศรัทธาและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุคลากร...”

(นางทองคำ ผงอ้วน. 2554 : สัมภาษณ์)

“... ผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารงานด้วยความเสมอภาค เป็นกลาง และยุติธรรมกับทุกคน ซึ่งทำให้ลดความขัดแย้งภายในโรงเรียนได้ ให้ความรัก ความปรารถนาดีแก่ทุกคนด้วยความเสมอภาค ไม่ลำเอียง ให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากรตามโอกาสและความเหมาะสม อย่างเท่าเทียมกัน...”

(นายอนุชา บุญแสนแผน. 2554 : สัมภาษณ์)

“... ถ้าผู้บริหาร บริหารงานตามระเบียบ มีความซื่อสัตย์ให้ความยุติธรรมแก่เพื่อนร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา การบริหารงานก็จะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี...”

(นายมงคล ศรีภาแลว. 2554 : สัมภาษณ์)

“... ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่ยึดมั่นในความมีคุณธรรมตามหน้าที่หรือภาระงานที่ตนเองปฏิบัติและส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษา ให้ยึดคุณธรรม จรรยาบรรณในการปฏิบัติตน อันเป็นแบบอย่างที่ดี...”

(นายสงบ วงศ์คำหาญ. 2554 : สัมภาษณ์)

“... พฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารมีความสำคัญต่อการบริหารงานเป็นอย่างมาก การที่ผู้บริหารเป็นผู้มีคุณธรรม จะก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน บุคลากรมีความพึงพอใจและยินดีที่จะปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ เต็มความสามารถ ...”

(สมนึก กำแพงศิริชัย. 2554 : สัมภาษณ์)

“... การแสดงความคิดเห็นให้ใช้เสียงส่วนมาก วางตัวเป็นกลาง ให้
ความยุติธรรมแก่ผู้ได้บังคับบัญชา ไม่ลำเอียง ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ไม่แสดงความดีใจจนเกินควร
หรือ ทั้บถมผู้อื่นเมื่อประสบเคราะห์กรรม ...”

(นายแก้ว ชีระสาร. 2554 : สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า การบริหารงานตามหลักคุณธรรมผู้บริหาร
สถานศึกษาควรปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดมั่นในความถูกต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรใน
สถานศึกษา ยึดหลักกัลยาณมิตร ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และจะต้องทำเป็นแบบอย่างที่ดี
เพื่อให้เกิดความศรัทธาและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุคลากรต้องบริหารงานด้วยความเสมอภาค
เป็นกลาง และยุติธรรมกับทุกคน ซึ่งทำให้ลดความขัดแย้งภายในโรงเรียนได้ ให้ความรัก ความ
ปรารถนาดีแก่ทุกคนด้วยความเสมอภาค ไม่ลำเอียง ให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากรตาม โอกาสและ
ความเหมาะสมอย่างเท่าเทียมกัน ถ้าผู้บริหาร บริหารงานตามระเบียบ มีความซื่อสัตย์ให้
ความยุติธรรมแก่เพื่อนร่วมงานหรือผู้ได้บังคับบัญชา การบริหารงานก็จะได้รับความร่วมมือ
เป็นอย่างดีกรณีมีปัญหาในหน้าที่การงานและปัญหาส่วนตัว ยินดีให้กำลังใจแก่บุคลากรทุกคนเมื่อ
ประสบความสำเร็จในชีวิต หรือในหน้าที่การงาน ตามความเหมาะสม

6.3 หลักความโปร่งใส

“... ควรมีการวางแผนการปฏิบัติงานและจัดระบบการตรวจสอบภายใน
สถานศึกษาให้ชัดเจนและทุกฝ่ายตรวจสอบได้...”

(นายแก้ว ชีระสาร. 2554 : สัมภาษณ์)

“... ให้มีการรายงานผลการปฏิบัติงาน การตรวจสอบ เพื่อความโปร่งใส
การทำงานทุกอย่างควรมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ โดยยึดหลักความซื่อสัตย์ สุจริตเป็นสำคัญ
ที่สำคัญต้องยึดระเบียบด้วย ...”

(นายอนุชา บุญแสนแผน. 2554 : สัมภาษณ์)

“... การประเมินผลงานควรมีแบบประเมินทุกครั้งและมีการแจ้งข้อมูลให้
บุคลากรทราบ...”

(นายมงคล ศรีภาแลว. 2554 : สัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาควรวางแผนการปฏิบัติงานและจัดระบบการตรวจสอบภายใน
ให้มีบุคคลภายนอกเข้ามาประเมินภายในสถานศึกษา ...”

(นายสงบ วงศ์คำหาญ. 2554 : สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า การบริหารงานตามหลักความโปร่งใส ผู้บริหาร
ควรมีการวางแผนการปฏิบัติงานและจัดระบบการตรวจสอบภายในสถานศึกษาให้ชัดเจน และทุก
ฝ่ายตรวจสอบได้ มีบุคคลภายนอกเข้ามาประเมินภายในสถานศึกษาเพื่อความโปร่งใส ใน
การทำงานโดยยึดหลักความซื่อสัตย์ สุจริตเป็นสำคัญ ต้องยึดระเบียบด้วย การประเมินผลงาน
ควรมีแบบประเมินทุกครั้งและมีการแจ้งข้อมูลให้บุคลากรทราบ

6.4 หลักการมีส่วนร่วม

“... ควรส่งเสริมสนับสนุนให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วม
ในการบริหารงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้...”

(นางทองคำ ผงอ้วน. 2554 : สัมภาษณ์)

“... การบริหารงานควรกระจายอำนาจ การกำหนดนโยบายควรเกิดจาก
บุคลากรที่เป็นคนปฏิบัติงาน ไม่ใช่เกิดจากหัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้บริหาร ...”

(นายสงบ วงศ์คำหาญ. 2554 : สัมภาษณ์)

“... ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน นักเรียน
ควรร่วมมือหรือประสานงานกัน ให้มีส่วนร่วมในการดูแลสถานศึกษามีส่วนร่วมในการทำงาน
แลกเปลี่ยนงาน...”

(นายมงคล ศรีภาแถว. 2554 : สัมภาษณ์)

“... ผู้บริหารควรสนับสนุนส่งเสริมการบริหารงานโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมให้
มากที่สุดเพื่อจะเป็นการพัฒนาทีมงาน และยังสามารถช่วยแบ่งเบาภาระการบริหารงานของผู้บริหาร
ได้...”

(สมนึก กำแพงศิริชัย. 2554 : สัมภาษณ์)

“... การทำงานทุกอย่างต้องเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ
ร่วมปฏิบัติมีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การวางแผน การปฏิบัติแล้วงาน
จะสำเร็จอย่างมีคุณภาพ...”

(นายแก้ว วีระสาร. 2554 : สัมภาษณ์)

“... บุคลากรในสถานศึกษาสามารถมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้
อย่างตรงไปตรงมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ปรากฏคำว่า อคติ ตลการวิพากษ์วิจารณ์ปฏิบัติ
ตามหน้าที่ของตนเองด้วยความเต็มใจและกระตือรือร้นอันมาจากจิตสำนึกแห่งตน โดยแท้จริง...”

(นายอนุชา บุญแสนแผน. 2554 : สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า การบริหารงานตามหลักการมีส่วนร่วมควรส่งเสริม
สนับสนุนให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามบทบาทหน้าที่
ที่กำหนดไว้การบริหารงานควรกระจายอำนาจ การกำหนดนโยบายควรเกิดจากบุคลากรที่เป็นคน
ปฏิบัติงานไม่ใช่เกิดจากหัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้บริหาร ควรสนับสนุนส่งเสริมการบริหารงาน
โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมให้มากที่สุดเพื่อจะเป็นการพัฒนาทีมงาน และยังสามารถช่วยแบ่งเบาภาระ
การบริหารงานของผู้บริหารได้ การทำงานทุกอย่างต้องเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม ร่วมคิด
ร่วมทำ ร่วมปฏิบัติมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การวางแผน การปฏิบัติแล้ว
งานจะสำเร็จอย่างมีคุณภาพ

6.5 หลักความรับผิดชอบ

“... ควรมีการจัดองค์กรและโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน ในการปฏิบัติ
หน้าที่ของบุคลากร...”

(นายธานินทร์ อยู่ศิริ. 2554 : สัมภาษณ์)

“... ผู้บริหารควรกำกับติดตามการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาให้มากขึ้น
...”

(สมนึก กำแพงศิริชัย. 2554 : สัมภาษณ์)

“... เมื่อทุกฝ่ายร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมรับผิดชอบ งานที่รับผิดชอบ และ
การมอบหมายงานตามโครงสร้างภาระหน้าที่ ให้ชัดเจนต้องกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากร
ทุกคนตามความสามารถ มีผู้รับผิดชอบแต่ละงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด
...”

(นายแก้ว ชีระสาร. 2554 : สัมภาษณ์)

“... บุคลากรในสถานศึกษาควรตระหนักและมีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติตาม
หน้าที่ ตามความรับผิดชอบ ดังนั้น ความรับผิดชอบถือเป็นหัวใจของคน ถ้ามีความรับผิดชอบ
ตามหน้าที่ทุกอย่างก็จะสำเร็จ...”

(นายมงคล ศรีภาแลว. 2554 : สัมภาษณ์)

“... ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตามนิเทศงานของครู และมีการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องจะช่วยการทำงานของครูบรรลุผลสำเร็จมากขึ้น สถานศึกษาควรติดตาม ดูแล และอำนวยความสะดวกแก่บุคลากรพร้อมกับให้ขวัญกำลังใจ...”

(นายสงบ วงศ์คำหาญ, 2554 : สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า การบริหารงานตามหลักความรับผิดชอบ ผู้บริหาร ควรมีการจัดองค์กรและ โครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน ในการปฏิบัติหน้าที่ของ บุคลากรควรมีการกำกับติดตามการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาให้มากขึ้นบุคลากรในสถาน ศึกษาควรตระหนักและมีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติตามหน้าที่ ตามความรับผิดชอบ ดังนั้น ถ้ามี ความรับผิดชอบตามหน้าที่ทุกอย่างก็จะสำเร็จ และควรแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตามนิเทศงาน ของครูและมีการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องจะช่วยการทำงานของครูบรรลุผลสำเร็จมากขึ้น

6.6 หลักความคุ้มค่า

“... ควรมีการควบคุม กำกับติดตามการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตาม แผนงานที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์...”

(นายแก้ว ธีระสาร, 2554 : สัมภาษณ์)

“... สถานศึกษาโดยผู้บริหารต้องเน้นที่การปฏิบัติงานที่ตระหนักถึงเรื่องการใช้ทรัพยากรให้ประหยัด คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด...”

(สมนึก กำแพงศิริชัย, 2554 : สัมภาษณ์)

“... บุคลากรควรตระหนักถึงความเป็นครูมืออาชีพ เรียนรู้สื่อ เทคโนโลยี ประกอบการจัดการเรียนรู้ และการบริหารงานจะต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการปฏิบัติกับผลที่เกิด จากการปฏิบัติ ให้คุ้มค่ากับเวลา ...”

(นายสงบ วงศ์คำหาญ, 2554 : สัมภาษณ์)

“... มีการกำหนดมาตรฐานการใช้ทรัพยากรที่ชัดเจน ในการใช้วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมืออย่างคุ้มค่าให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ เช่น ลดการทิ้ง และมีการนำ กลับมาใช้ใหม่มีการใช้ทรัพยากร คน เงิน เวลา การบริหารจัดการ การบริหารงาน 4 M อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด...”

(นายมงคล ศรีภาแลว, 2554 : สัมภาษณ์)

“... มีการประเมินสื่อที่บุคลากรผลิตขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับผู้เรียนและงบประมาณซึ่งบางรายวิชาใช้งบประมาณมากแต่นักเรียนได้รับน้อยมากการบริหารจะต้องเลือกกระทำในสิ่งที่เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด...”

(นายอนุชา บุญแสนแผน. 2554 : สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า การบริหารงานตามหลักความคุ้มค่า ผู้บริหารควรมีการควบคุม กำกับติดตามการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ โดยผู้บริหารต้องเน้นที่การปฏิบัติงานที่ตระหนักถึงเรื่องการใช้ทรัพยากรให้ประหยัด คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด มีการกำหนดมาตรฐานการใช้ทรัพยากรที่ชัดเจน ในการใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมืออย่างคุ้มค่าให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษา และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ทั้ง 6 หลัก พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ทำให้องค์กรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานได้ อีกทั้งยังเป็นกลไกในการควบคุมติดตาม และตรวจสอบ โดยมีชุมชน หรือองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการตรวจสอบทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายกับการบริหารงาน